

Ferdi işletmenin sermaye şirketine devrinde geçici 7 inci madde kapsamında ÖTV istisnasının uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-135[KDV4/I/Geç.7-2017/5]-14963
Tarih	11.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Gelir Kanunları KDV ve ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 84974990-135[KDV4/I/Geç.7-2017/5]-14963

11.01.2019

Konu : Bilanço esasına tabi ferdi işletmenin aktif ve pasifiyle birlikte limited şirkete dönüştürülmesi halinde, aktifinde bulunan (C) plakalı servis ve (T) plakalı ticari taksi ile yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılan araçların limited şirketin aktifine alınıp alınmayacağı hakkında.

İlgi : 29/05/2017 tarih ve 501589 sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden; bilanço esasına tabi ferdi işletme olduğunuz ve ferdi işletmenizi aktif ve pasifiyle birlikte limited şirkete dönüştürmek istediğiniz belirtilerek;

-Aktifinizde bulunan (C) plakalı servis ve (T) plakalı ticari taksi ile yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullandığınız araçlarınızın, işletmenizin limited şirkete dönüşmesi halinde şirketin aktifine alınıp

alınamayacağı,

-4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 7 nci maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanarak ilk iktisap ettiğiniz ticari yolcu taşımacılığında kullanılan taşıtların, limited şirkete dönüşmeniz halinde, ilk iktisap tarihinden itibaren üç yıl geçmeden bir başkasına devir olarak değerlendirilip bu devir nedeniyle ÖTV aranıp aranmayacağı,

-Söz konusu ticari plakalar ve bu plakaların takılı olduğu taşıtların devri nedeniyle herhangi bir fatura düzenleyip düzenlemeyeceğiniz ve

-İşletmenizin limited şirkete dönüşümü işleminin vergi kanunları karşısındaki durumu

hakkında Başkanlığımız görüşünün bildirilmesinin talep edildiği anlaşılmıştır.

1. GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin son fıkrasında, faaliyetine devam eden ticari bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticari işletmeye dahil amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılacağı ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiş, maddenin ikinci fıkrasında, bu maddede geçen "elden çıkarma" deyiminin mal ve hakların satılmasını, bir ivaz karşılığında devir ve temlikini, trampa edilmesini, takasını, kamulaştırılmasını, devletleştirilmesini, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devralan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması (Bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.) halinde değer artışı kazancı hesaplanmayacağı ve vergileme yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, anılan 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde belirtilen şartlar dahilinde ferdi işletmenizin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması halinde bu devir nedeniyle değer artışı kazancı hesaplanmayacak ve vergileme yapılmayacaktır.

2. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 7 nci maddesinde, ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listenin 87.02 ve 87.03 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan şehiriçi taksi, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüs taşımacılığı faaliyeti (araç kiralama, özel yolcu transferi ve benzeri hizmet ifası faaliyetleri hariç) ile 8701.20 ve 87.04 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlarla yapılan ticari yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gelir veya

kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan ve bu faaliyetini ilgili mevzuatta öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra eden gerçek ve tüzel kişiler tarafından, söz konusu faaliyetler kapsamında kullanılan taşıtların yenilenmesi amacıyla, aynı tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtların (87.03 tarife pozisyon sırası kapsamındaki; yarış arabaları, arazi taşıtları, ATV olarak adlandırılan üç veya dört tekerlekli taşıtlar, motorlu karavanlar ile motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçen binek otomobilleri hariç) bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 30/6/2019 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilk iktisabı ÖTV'den müstesna tutulmuştur.

Anılan maddenin ikinci fıkrasında, bu düzenlemeden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih (7/9/2016) itibariyle maliki olunan, trafik tescil kuruluşlarınca ticari yolcu veya yük taşımacılığında kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş her bir taşıt bakımından aynı cins bir taşıtın ilk iktisabında yararlanılacağı, dördüncü fıkrasında, bu madde hükmüne göre iktisap edilen taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden, veraset yoluyla intikaller hariç, devri hâlinde adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, ticari yolcu veya yük taşımacılığı faaliyetinden çekilmesi (hurdaya çıkarılması hariç) hâlinde ise bu madde hükmünden yararlandıktan, taşıtın ilk iktisabındaki matrah esas alınarak, devir veya ticari taşımacılık faaliyetinden çekilme tarihindeki oran üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisinin alınacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu istisna uygulamasının usul ve esaslarına ilişkin açıklamalara Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (VI/E) bölümünde yer verilmiştir.

Mezkûr Tebliğin söz konusu bölümünde belirtildiği üzere, bahse konu istisna uygulamasından, esas itibariyle, taksi, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüsle şehiriçi yolcu taşımacılığı faaliyeti ile yarı römorklar için çekici, kamyon ve kamyonetle ticari yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla 6745 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 7/9/2016 tarihi itibariyle gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan ve bu faaliyetini ilgili mevzuatında öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra edenler yararlanabilmektedir.

Bunun yanı sıra, bu madde hükmüne göre iktisap edilen taşıtın, ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden, veraset yoluyla intikaller hariç, devri halinde adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, ticari yolcu veya yük taşımacılığı faaliyetinden çekilmesi (hurdaya çıkarılması hariç) halinde ise bu madde hükmünden yararlandıktan, taşıtın ilk iktisabındaki matrah esas alınarak, devir veya ticari taşımacılık faaliyetinden çekilme tarihindeki oran üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi alınmaktadır.

Buna göre, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 7 nci maddesi kapsamında istisnadan faydalanan iktisap etmiş olduğunuz (C) ve (T) ticari plakalı taşıtların ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden limited şirkete devri halinde, adına kayıt ve tescil işlemi yapılan limited şirket tarafından, söz konusu taşıtların ilk iktisabındaki matrah ile devir tarihindeki oran esas alınarak hesaplanan ÖTV'nin beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

3. VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun 229 uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanunun 231 inci maddesinin 5 numaralı bendinde de, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları iş için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ferdi işletmenizin sermaye şirketine devredilmesi durumunda, kayıtların tevsiki açısından ferdi işletmenizin aktifinde kayıtlı bulunan iktisadi kıymetlerin, fatura düzenlenmek suretiyle devredilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026